

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΠΜΣ Protection of Cultural Heritage and
Monuments of Nature from the Effects of
Climate Change

**«Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και των
μνημείων της Φύσης από τις Επιπτώσεις της Κλιματικής
Αλλαγής»**

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Ακαδημαϊκό έτος 2023-2024

Πάτρα

Ημερομηνία 20-05-2025

Η παρούσα έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Προγράμματος Σπουδών «Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change» αποτελεί τμήμα της ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού και ακολουθεί τη διάρθρωσή της.

Α' μέρος: Αποτύπωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change (CCC)»

Στοιχεία Ίδρυσης κι εξέλιξης του ΠΣ, Σκοπός, Μαθησιακά αποτελέσματα, web site του ΠΣ και στοιχεία ΔΠΣ

Το ΜΠΣ «Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και των μνημείων της Φύσης από τις Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής» («Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change») (ΦΕΚ ίδρυσης 2097/Β/21.05.2021) είναι Διδρυματικό (ΔΠΜΣ) και προσφέρεται σε συνεργασία με την Ακαδημία Αθηνών.

Στόχος του Π.Μ.Σ. «Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και των μνημείων της Φύσης από τις Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής» είναι η εις βάθος μελέτη θεμάτων που αφορούν στον μετριασμό και την προσαρμογή των επιπτώσεων της κλιματικής μεταβολής στα μνημεία της φύσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς παγκοσμίως. Συγκεκριμένα, τα γνωστικά αντικείμενα στα οποία εστιάζει το Π.Μ.Σ. αφορούν πρωτευόντως στις επιστήμες της κλιματολογίας και του περιβάλλοντος, της γεωλογίας, της τηλεμετρίας και των δορυφορικών εφαρμογών, στις επιστήμες μηχανικών, στην αρχιτεκτονική, στην ιστορία, στην αρχαιολογία, στη συντήρηση έργων τέχνης και μνημείων. Διεπιστημονικά πεδία όπως της κοινωνιολογίας, του πολιτισμού και των οικονομικών του περιβάλλοντος καθώς και της πληροφορικής, υποστηρίζουν τα πρωτεύοντα, ανάλογα με την κατεύθυνση του Προγράμματος και είναι πλήρως συμβατό με τους γενικούς στόχους του ΕΑΠ.

Οι γνώσεις σε συνδυασμό με την παιδεία και την εμπειρία που θα προκύψει από το συνδυασμό θεωρητικής και τεχνολογικής κατάρτισης των μεταπτυχιακών επιστημόνων, θα διευρύνουν τον ορίζοντα επαγγελματικής ενασχόλησής τους, ενώ παράλληλα δίνουν το προβάδισμα στους συμμετέχοντες να είναι οι πρώτοι σε εξειδίκευση σε ένα πολυεπιστημονικό κλάδο που αφορά την προστασία της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς σε όλο τον πλανήτη, δεδομένου ότι διεθνώς αντίστοιχα Π.Μ.Σ. είναι ελάχιστα χωρίς να υπάρχει και η έμφαση στην κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της όπως στο προκείμενο Π.Μ.Σ. Με το εν λόγω Π.Μ.Σ. είναι η πρώτη φορά στην οποία συναντώνται επιστήμες θεωρητικών και θετικών επιστημών με στόχο τη βέλτιστη αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα μνημεία της φύσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η χρήση θεωρητικών γνώσεων αλλά και γνώσεων από πλειάδα επιστημών όπως της Μετεωρολογίας, της Αρχαιολογίας, της Φυσικοχημείας, της Κοινωνιολογίας κλπ. εξασφαλίζουν ένα τεράστιο εύρος διεπιστημονικότητας του συγκεκριμένου Προγράμματος. Η πρωτοτυπία του αντικειμένου όχι απλώς συμβάλλει στην εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας αλλά προχωρά σε τομείς εφαρμογών διεπιστημονικής γνώσης τόσο σε θεωρητική κατεύθυνση όσο και στις θετικές επιστήμες. Στο Π.Μ.Σ. συναντώνται επιστήμες, τέχνες και τεχνολογία σε ένα νέο διεπιστημονικό πεδίο, το οποίο προβλέπεται να εξελιχθεί πολύ γρήγορα

Το Π.Μ.Σ. «Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και των μνημείων της Φύσης από τις Επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής» αποσκοπεί στην εξειδίκευση επιστημόνων:

- Ικανών να ασχοληθούν με την έρευνα στα ευρύτερα πεδία της προστασίας και παρακολούθησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα μνημεία της φύσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

- Ικανών να ασκήσουν επαγγελματική δραστηριότητα στα ευρύτερα πεδία της προστασίας και παρακολούθησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα μνημεία της φύσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Με ολοκληρωμένες επιστημονικές γνώσεις στις γνωστικές περιοχές της προστασίας και παρακολούθησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα μνημεία της φύσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς, έτσι ώστε να είναι σε θέση να συνεισφέρουν στον μετριασμό (mitigation) και στην προσαρμογή (adaptation) των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε αυτά τα πεδία.
- Που είναι σε θέση να αποτιμούν τα ποσοτικά και ποιοτικά προβλήματα που μπορούν να προκύψουν από την παρατηρούμενη αποσταθεροποίηση του κλίματος στα μνημεία της φύσης και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ο διαδικτυακός σύνδεσμος για το ΜΠΣ CCC είναι:

<https://www.eap.gr/education/postgraduate/annual/protection-of-cultural-heritage-and-monuments-of-nature-from-the-effects-of-climate-change/> .

Πιστωτικές Μονάδες ECTS Προγράμματος Σπουδών: 120

Ελάχιστη διάρκεια: η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2011 της Unesco:

– με βάση το επίπεδο σπουδών: 7

Ταξινόμηση σύμφωνα με τον κώδικα ISCED-2013 της Unesco:

-με βάση τον τομέα εκπαίδευσης: 0288 – «Inter-disciplinary programmes and qualifications involving Arts and Humanities»

Χαρακτηρισμός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: Master of Science (M.Sc.)

Γλώσσα Διδασκαλίας: Η Γλώσσα Διδασκαλίας του Π.Μ.Σ είναι η Αγγλική.

Διευθυντής του Προγράμματος Σπουδών για το 2023-2024 είναι ο Καθηγητής Στυλιανός Ζερεφός, με γνωστικό αντικείμενο «Αρχιτεκτονική ανάλυση και σύνθεση με ψηφιακά μέσα και προσομοίωση φωτισμού».

Σύνδεσμος Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού Facebook
<https://www.facebook.com/eap.set>

Σύνδεσμος Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού YouTube
<https://www.youtube.com/channel/UC65miYM-Rud3hK1PuhSS8IQ>

[Η ανταπόκριση του Προγράμματος στις απαιτήσεις της κοινωνίας](#)

Ανταπόκριση στους στόχους της ΣΕΤ

Η αποστολή του ΕΑΠ, ως Ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ταυτίζεται βασικά με εκείνη των αντίστοιχων ΑΕΙ της χώρας, παρουσιάζει όμως την ιδιαιτερότητα της παροχής προπτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης σε ευρύτερες κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού, καθιστώντας έτσι εφικτή τη δυνατότητα της συνεχούς επιμόρφωσης ή της δια βίου κατάρτισης. Η μετάδοση του μαθησιακού υλικού και η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης δεν γίνονται με τις συμβατικές μεθόδους, αλλά με την εξ αποστάσεως διδασκαλία, αξιοποιώντας στο μέγιστο τις νέες τεχνολογίες

της Κοινωνίας των Πληροφοριών και με τη συγγραφή κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού προσαρμοσμένου στο νέο τρόπο εκπαίδευσης.

Ένα κριτήριο επιλογής των Προγραμμάτων Σπουδών θεωρείται ο νεωτερισμός τους και η ακαδημαϊκή τους καινοτομία, έτσι ώστε να αποφεύγεται η αλληλοεπικάλυψη τους με κύκλους σπουδών που προσφέρουν τα υπόλοιπα ελληνικά ΑΕΙ ή ΤΕΙ της χώρας. Σημειώνεται ότι το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών CCC είναι από τα λίγα που υπάρχουν σε διεθνές επίπεδο μεταπτυχιακά Προγράμματα που συνδέουν την κλιματική αλλαγή τις επιπτώσεις της και τις στρατηγικές αντιμετώπισής των με τη φύση και τον πολιτισμό. Ειδικά στην Ελλάδα αντίστοιχα μεταπτυχιακά συντήρησης και αποκατάστασης δίνουν έμφαση περισσότερο στην πρακτική της συντήρησης και αποκατάστασης και όχι σε στοχευμένες επιπτώσεις που θα επιφέρει η κλιματική αλλαγή.

Διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης

Η αξιολόγηση και η αναθεώρηση του Προγράμματος σπουδών γίνεται μέσα από συζητήσεις που λαμβάνουν χώρα στις Ομάδες Διδακτικού Προσωπικού (ΟΔΠ) της κάθε Θεματικής Ενότητας, καθώς και συνολικών συναντήσεων με όλους τους ΣΕΠ, τους Συντονιστές και τον Διευθυντή του ΠΣ. Επίσης, εισακούγονται και επιθυμίες των φοιτητών/ριών μέσω του συστήματος εσωτερικής αξιολόγησης. Επειδή είναι το πρώτο έτος που προσφέρεται το Πρόγραμμα η διαδικασία αξιολόγησης και αναθεώρησης του υλικού θα ξεκινήσει σε δύο έτη ώστε να υπάρχουν δεδομένα.

Λόγω του ότι είναι ακόμη στην αρχή, δεν έχει εξεταστεί η ανάγκη συγκεκριμένων μέτρων για την εξασφάλιση βιωσιμότητας του ΜΠΣ διότι φέτος καλύφθηκε ένα τμήμα σε κάθε ΘΕ. Ανάλογα με την εισροή φοιτητών/ριών κατά τα επόμενα έτη ενδέχεται να αξιολογηθεί η βιωσιμότητα του Προγράμματος.

Δημοσιοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

Η δημοσιοποίηση του Προγράμματος γίνεται κεντρικά από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΕΑΠ, μέσω των εντύπων του Πανεπιστημίου, των ιστοσελίδων του, των κοινωνικών δικτύων του και των δελτίων τύπου που αποστέλλονται σε ΜΜΕ, φοιτητές/ριες και ενδιαφερόμενους/ες.

Σημαντικές δράσεις προβολής, είναι η υποδοχή των πρωτοετών, η διεξαγωγή ενημερωτικών webinars προς ενδιαφερόμενους/ες υποψήφιους/ες φοιτητές/ριες Προγραμμάτων Σπουδών και η συμμετοχή στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων

Η παρακολούθηση της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων τα προηγούμενα χρόνια δεν γινόταν με συστηματικό τρόπο διότι δεν υπήρχε σε λειτουργία το Γραφείο Διασύνδεσης, ενώ η παλαιότερη δομή ΔΑΣΤΑ αδρανοποιήθηκε. Στο 2022 το ΓΔ ενεργοποιήθηκε εκ νέου (<https://career.eap.gr/>) και αναπτύσσεται με στόχο να μπορεί να προσφέρει συστηματική παρακολούθηση των αποφοίτων όλων των ΠΣ του Ιδρύματος σε μεγάλο βάθος χρόνου. Επίσης ιδρύθηκε και Δίκτυο Αποφοίτων (<https://alumni.eap.gr/>) του οποίου σκοπός είναι η ενίσχυση των σχέσεων και η βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχει το Πανεπιστήμιο στους αποφοίτους του, μέσα από την ενίσχυση δεσμών αλληλεπίδρασης και συνεργασίας μαζί τους καθώς και την ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση συνεχούς υποστήριξης της επαγγελματικής εξέλιξης αυτών, καθώς και ευκαιριών για επαγγελματική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη.

Διαδικασία επιλογής φοιτητών

Διαδικασία επιλογής φοιτητών/ριών

Η διαδικασία επιλογής καθορίζεται από το ΕΑΠ και είναι η ίδια για όλα τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών και βασίζεται σε ανοικτή στους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Κριτήρια επιλογής φοιτητών/ριών

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί:

- απόφοιτοι από όλα τα τμήματα Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής με συναφή γνωστικά αντικείμενα. Η συνάφεια των γνωστικών αντικειμένων προκύπτει έπειτα από εισήγηση της Ακαδημαϊκής Επιτροπής Εποπτείας του Προγράμματος και απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Ε.Α.Π.,
- πτυχιούχοι από τα τμήματα Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικειμένου. Η συνάφεια των γνωστικών αντικειμένων προκύπτει έπειτα από εισήγηση της Ακαδημαϊκής Επιτροπής Εποπτείας του Προγράμματος και απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Ε.Α.Π.
- πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων και Σχολών των Πανεπιστημίων, καθώς και πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι. μπορούν να γίνουν δεκτοί ύστερα από εισήγηση της Ακαδημαϊκής Επιτροπής Εποπτείας του Προγράμματος και απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Ε.Α.Π., με γνώσης της αγγλικής γλώσσας σε επίπεδο B2 και γνώση άλλης μίας γλώσσας* σε επίπεδο C2. Η γλώσσα διδασκαλίας του Προγράμματος είναι η αγγλική. (*Η δεύτερη γλώσσα μπορεί να είναι η ελληνική).

Οι υποψήφιοι/ες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες θα πρέπει να ολοκληρώσουν τη διαδικασία εγγραφής σύμφωνα με τις οδηγίες της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Όλα τα στάδια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών/ριών δημοσιεύονται με σχετικές ανακοινώσεις στην κεντρική ιστοσελίδα του ΕΑΠ.

Ποσοστό αποδοχής φοιτητών/ριών

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο αποδέχεται όλους τους/τις φοιτητές/ριες μέχρι να καλυφθούν οι προσφερόμενες θέσεις. Γενικώς ο αριθμός των τελικών εγγεγραμμένων φοιτητών/ριών αφορά κυρίως προσωπικούς λόγους (π.χ. μη καταβολή προκαταβολής οικονομικής συμμετοχής) και κατά δεύτερο λόγο υποβολή ελλιπών δικαιολογητικών.

Δημοσιοποίηση διαδικασίας, κριτηρίων και αποτελεσμάτων

Η δημοσιοποίηση της διαδικασίας και των κριτηρίων αποδοχής φοιτητών/ριών γίνεται κεντρικά από το ΕΑΠ μέσω της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος που πραγματοποιείται από τον Απρίλιο μέχρι το τέλος Αυγούστου. Η δημοσιοποίησή τους γίνεται σε ΜΜΕ, ΜΚΔ και από τους ιστότοπους του ΕΑΠ. Τα αποτελέσματα στέλνονται προσωπικά σε κάθε υποψήφιο/α μέσω της πλατφόρμας.

Αποτελεσματικότητα και διαφάνεια

Όλα τα στάδια της διαδικασίας επιλογής φοιτητών/ριών δημοσιεύονται με σχετικές ανακοινώσεις στην κεντρική ιστοσελίδα του ΕΑΠ στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης του ΕΑΠ.

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Ποσοστό των ΘΕ κορμού / ειδίκευσης / κατευθύνσεων

Οι πρώτες τέσσερις Θεματικές ενότητες (CCC50, CCC51 και CCC52 στο πρώτο έτος σπουδών, καθώς και η CCC60 στο δεύτερο έτος σπουδών) αποτελούν τον κορμό του Προγράμματος σε ποσοστό 66% επί των δηλωθέντων ΘΕ και 50% στο σύνολο των προσφερόμενων ΘΕ. Οι επόμενες τρεις Θεματικές Ενότητες είναι υποχρεωτικές επιλογής και αφορούν ένα ποσοστό 17% επί των δηλωθέντων ΘΕ για απόκτηση πτυχίου και 38% επί του συνόλου των προσφερόμενων ΘΕ.

Η Διπλωματική εργασία εν μέρει αποτελεί επί μέρους κατεύθυνση σε συγκεκριμένη γνωστική περιοχή ενός από τις τρεις κατευθύνσεις που προσφέρει το Πρόγραμμα Σπουδών.

Ποσοστό υποχρεωτικών ΘΕ / ΘΕ υποχρεωτικής επιλογής / ΘΕ ελεύθερης επιλογής

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω οι τέσσερις πρώτες ΘΕ είναι υποχρεωτικές, ενώ οι επόμενες τρεις είναι υποχρεωτικές επιλογής. Στην ουσία οι φοιτητές/ριες καλούνται να επιλέξουν μία εκ των τριών ΘΕ (CCC61, CCC62, CCC63) στο δεύτερο έτος σπουδών, η οποία προσδίδει και την κατεύθυνση του διπλώματος.

Σχέση μεταξύ ΘΕ υποβάθρου, ΘΕ επιστημονικής περιοχής, ΘΕ γενικών γνώσεων και ΘΕ ανάπτυξης δεξιοτήτων

Οι φοιτητές/ριες προέρχονται από διαφορετικές ειδικότητες (αρχαιολογία, συντηρητές, αρχιτεκτονική, πολιτικοί μηχανικοί κλπ.) και έχουν διαφορετικό μεθοδολογικά υπόβαθρο, έτσι η ποσοστιαία σχέση είναι διαφορετική αναλόγως των γνώσεων και του υποβάθρου του/της κάθε φοιτητή/ριας. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων αφορά σε όλες τις ΘΕ και συντελείται μέσω Γραπτών Εργασιών και δραστηριοτήτων που προσφέρονται στους οδηγούς μελέτης.

Η διάκριση μεταξύ μαθημάτων υποβάθρου, επιστημονικής περιοχής, γενικών γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων δεν είναι δυνατόν να γίνει με ποσοτικό τρόπο. Η διάκριση αυτή είναι καταγεγραμμένη ανά κεφάλαιο της ύλης στην αναφορά των μαθησιακών στόχων στο τέλος κάθε ενότητας κάθε οδηγού μελέτης, ενώ οι γραπτές εργασίες ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της διδακτέας ύλης.

Κατανομή χρόνου μεταξύ θεωρητικής διδασκαλίας, ασκήσεων, εργαστηρίων, άλλων δραστηριοτήτων

Η θεωρητική διδασκαλία γίνεται με τη μελέτη της ύλης και των οδηγιών μελέτης. Η βιβλιογραφία που δίνεται είναι εξ ολοκλήρου ηλεκτρονική μέσω των συμβάσεων που έχει η Βιβλιοθήκη του ΕΑΠ. Οι οδηγοί μελέτης περιλαμβάνουν δραστηριότητες και ασκήσεις αυτοαξιολόγησης με ενδεικτικές απαντήσεις για να βοηθήσουν τη μελέτη των φοιτητών/ριών και έχουν δομηθεί θεματικά, ανά γνωστικό αντικείμενο και όχι ανά βιβλίο ύλης όπως είθισται στο ΕΑΠ. Η διαφοροποίηση αυτή μας δίνει τη δυνατότητα να μπορέσουμε να εντάξουμε διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα κάτω από μία σκέπη, ώστε οι διαφορετικές ειδικότητες των φοιτητών/ριών να έχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα της ύλης αντί συγκεκριμένων βιβλίων.

Η μετάδοση του μαθησιακού υλικού στο Μεταπτυχιακό αυτό Πρόγραμμα, επιτυγχάνεται μέσω εμπέδωσης της εξ αποστάσεως παρεχόμενης γνώσης από τις 4 Γραπτές Εργασίες ανά Θεματική Ενότητα που ορίζονται, εξετάζονται και σχολιάζονται λεπτομερώς από τους διδάσκοντες Καθηγητές-Συμβούλους. Επιπλέον, απαιτείται χρόνος μελέτης για την τελική εξέταση της κάθε Θεματικής Ενότητας. Οι εργασίες και η μελέτη της ύλης είναι συνυφασμένες. Ο χρόνος εκπόνησης εργασιών είναι διαφορετικός ανάλογα της Θεματικής Ενότητας και δεν είναι εφικτό να δοθεί μία ακριβής

εκτίμηση για το σύνολο του ΜΔΕ. Όμως η εκφώνηση κάθε γραπτής εργασίας δίδεται περίπου έναν μήνα πριν από την ημερομηνία υποβολής της.

Σε γενικές γραμμές κατά τη σχεδίαση του ΜΠΣ ακολουθήθηκε η λογική των ECTS και έτσι προσδιορίστηκε ο χρόνος διδασκαλίας, μάθησης, εργασιών, δεξιοτήτων κλπ. Η κάθε Θεματική Ενότητα, εκτός της διπλωματικής, δίνει στο φοιτητή/ρια 20 μονάδες ECTS με τη λογική 25-30 ωρών ανά μονάδα ECTS. Στο χρόνο αυτό συνυπολογίζονται όλες οι δραστηριότητες που έχουν σχέση με τη ΘΕ (μελέτη, Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις, εκπόνηση εργασιών και δραστηριοτήτων, τελικές εξετάσεις). Η διπλωματική εργασία αφορά σε ερευνητική εργασία φόρτου 20 ECTS.

Οργάνωση και συντονισμός ύλης

Η κάθε ΘΕ είναι ανεξάρτητη με συγκεκριμένη ύλη που προσδιορίζεται από το Πρόγραμμα Σπουδών. Αλληλεπικάλυψη ύλης μεταξύ ΘΕ δεν υπάρχει δεδομένου ότι πρόκειται για ένα πολυθεματικό μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών και κάθε θέμα είναι διακριτό (αρχαιολογία, κλιματική αλλαγή, επιστήμη υλικών, τηλεμετρία). Σε περιορισμένο βαθμό και συγκεκριμένα μεταξύ των CCC51 και CCC52 σε σχέση με τις CCC61, CCC62 και CCC63 μπορούν να παρατηρηθούν ελάχιστες αλληλεπικαλύψεις όσον αφορά στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και στη μελέτη υλικών. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω η έκταση της ύλης έχει προσδιοριστεί ανάλογα με τις μονάδες ECTS που προσφέρονται στο φοιτητή/ρια από κάθε Θεματική Ενότητα. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται και η ορθολογική έκταση της ύλης και των δραστηριοτήτων.

Δυνατότητα επανεκτίμησης της ύλης είναι εφικτή μόνο στο πλαίσιο της εκάστοτε Θεματικής Ενότητας, με την προσθήκη ή αφαίρεση κεφαλαίων από την μελέτη της ύλης. Η διαδικασία επανεκτίμησης της ύλης γίνεται από τον εκάστοτε Συντονιστή/ρια της ΘΕ και την ενημέρωση του Διευθυντή. Κενά ύλης μπορούν να παρατηρηθούν ακόμη διότι το Πρόγραμμα προσφέρεται για πρώτη φορά. Όποιες ασάφειες προκύψουν καλύπτονται από τους ΣΕΠ με συνεργασία με τον εκάστοτε Συντονιστή, κάνοντας χρήση ελεύθερου διδακτικού υλικού από το διαδίκτυο. Επανεκτίμηση και οργάνωση της ύλης του ΠΜΣ γίνεται στο πλαίσιο των Θεματικών Ενοτήτων μέσω των θεσμοθετημένων ΟΣΣ. Τα θέματα των διδασκομένων ενοτήτων καθορίζονται από το σχετικό ΦΕΚ του ΠΜΣ. Η όποια διαμόρφωση ύλης πρέπει να γίνεται μέσα σε αυτό το πλαίσιο και στο πλαίσιο κανόνων που διέπουν το ΕΑΠ.

Προαπαιτούμενες ΘΕ

Κατά τη διαδικασία δήλωσης ΘΕ είναι υποχρεωτική η ολοκλήρωση των ΘΕ του πρώτου έτους σπουδών πριν από την επιλογή ΘΕ του δεύτερου έτους.

ΘΕ που προσφέρονται από άλλα και σε άλλα προγράμματα σπουδών

Οι ΘΕ του ΠΜΣ CCC έχουν δημιουργηθεί μόνο για το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό και δεν προσφέρονται σε άλλο Πρόγραμμα Σπουδών ακόμα.

Διπλωματική Εργασία

Για την ολοκλήρωση των σπουδών είναι υποχρεωτική η εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής:

1. Ο ΔΠΣ καλεί τον Φεβρουάριο όλα τα υποψήφια μέλη ΣΕΠ να προτείνουν θέματα διπλωματικών εργασιών με πλήρη περιγραφή και υποχρεώσεις των σπουδαστών. Ο αριθμός των θεμάτων που προτείνονται δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5.

2. Η ΕΠΣ εγκρίνει ή όχι τα θέματα και αναρτά στην πλατφόρμα κατάλογο θεμάτων με τα στοιχεία επικοινωνίας κάθε υποψήφιου μέλους ΣΕΠ τον Μάρτιο.
3. Οι φοιτητές/ριες έπειτα από επικοινωνία με τα αντίστοιχα μέλη ΣΕΠ επιλέγουν θέμα και το δηλώνουν τον Ιούνιο στην ειδική πλατφόρμα. Να σημειωθεί εδώ ότι επιτρέπεται η δήλωση ενός θέματος μόνο μία φορά.
4. Το υποψήφιο μέλος ΣΕΠ εγκρίνει το θέμα και ο ΔΠΣ ορίζει την επίβλεψη Α και Β επιβλέποντα/ουσας.
5. Μετά την τακτοποίηση των οικονομικών οφειλών ξεκινά η εκπόνηση κάθε διπλωματικής εργασίας τον επόμενο Οκτώβριο με ημερομηνία ολοκλήρωσης τον Ιούλιο του επόμενου ημερολογιακού έτους.

Πίνακας 1. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change - CCC

Θεματική Ενότητα	Κωδικός ΘΕ	Έτος Σπουδών	Μονάδες ECTS	Θεωρητική/ Εργαστηριακή	Κορμού/ Επιλογής	Προαπαιτούμενες ΘΕ	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ), Εργαστήριο (Ε), Ομαδική Συμβουλευτική Συνάντηση (ΟΣΣ)	Ιστότοπος	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ΣΕΤ
Cultural and Natural Heritage	CCC50	1	20	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 102-104
Introduction to climate change	CCC51	1	20	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 104-105
Material science	CCC52	1	20	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 105-107
Telematics and metrics	CCC60	2	20	Θεωρητική	Κορμού		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 107-109
Resilience Strategies for Moveable Heritage	CCC61	2	20	Θεωρητική	Επιλογής*		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 109-111
Resilience Strategies for Monuments and Archaeological Sites	CCC62	2	20	Θεωρητική	Επιλογής**		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 111-112
Resilience Strategies for Natural and Historic Heritage Landscapes	CCC63	2	20	Θεωρητική	Επιλογής***		ΟΣΣ	http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 113-114
Master's Thesis	CCCDE	2	20	Θεωρητική	Κορμού			http://study.eap.gr/ , http://open.eap.gr/ , https://apothesis.eap.gr/	σελ. 114-115

* Κατεύθυνση Α: Κινητή πολιτιστική κληρονομιά (Moveable Heritage)

**Κατεύθυνση Β: Μνημεία και αρχαιολογικοί χώροι (Monuments and Archaeological Sites)

***Κατεύθυνση Γ: Ιστορικοί Τόποι και Φυσικά Τοπία (Natural and Historic Heritage Landscapes)

Πρακτική άσκηση

Στο Πρόγραμμα Σπουδών δεν υπάρχει θεσμοθετημένη πρακτική άσκηση των φοιτητών/ριών.

Εξεταστικό σύστημα

Εφαρμογή τρόπων αξιολόγησης

Το εξεταστικό σύστημα μέσω τελικών γραπτών εξετάσεων εξ αποστάσεως λειτουργεί ικανοποιητικά, σε συνδυασμό με την εκπόνηση και εξέταση μέσω γραπτών εργασιών στην διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Η παροχή της δυνατότητας εξ αποστάσεως εξέτασης θεωρείται ότι θα διευρύνει την απήχηση του Προγράμματος σε φοιτητές/ριες οι οποίοι διαμένουν και εργάζονται εκτός Ελλάδος.

Οι τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών/ριών είναι μέσω των εργασιών (σε επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων) και μέσω της τελικής γραπτής εξέτασης (σε επίπεδο γνώσεων και στάσεων).

Οι Καθηγητές-Σύμβουλοι κάθε τμήματος έχουν την υποχρέωση διόρθωσης, σχολιασμού και βαθμολόγησης των εργασιών μέσα σε χρονικό διάστημα 15 ημερών από την υποβολή τους. Συνολικά σε κάθε ΘΕ εκπονούνται υποχρεωτικά κατ' ελάχιστο 3 και το μέγιστο 4 εργασίες, η τελική βαθμολογία των οποίων καθορίζει και τη συμμετοχή ή όχι στις εξετάσεις.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των γραπτών εργασιών και των εξετάσεων δημοσιεύονται στο study.eap.gr και οι φοιτητές/ριες έχουν πρόσβαση σε λεπτομερή σχόλια επί των εργασιών τους που έχουν στείλει οι Καθηγητές Σύμβουλοι μέσω της πλατφόρμας, καθώς φυσικά και στη βαθμολογία τους. Ο εκάστοτε Συντονιστής έχει την πλήρη εποπτεία των σχολίων και των βαθμολογιών.

Τα θέματα των εξετάσεων δίδονται από το Συντονιστή με συγκεκριμένα σχόλια για τον τρόπο βαθμολογίας. Τα σχόλια των γραπτών εξετάσεων δεν κατατίθενται από τους ΣΕΠ. Υπάρχει το ζήτημα της διαβλητότητας των ηλεκτρονικών εξετάσεων το οποίο αντιμετωπίζεται μερικώς με θέματα κριτικής ανάπτυξης. Δεν υπάρχει τρόπος αποφυγής της διαβλητότητας με τον τρόπο που γίνονται οι εξετάσεις και για το λόγο αυτό δίνεται η δυνατότητα ανοικτών βιβλίων και θέματα ανάπτυξης. Ιδιαίτερα με την ευρεία χρήση εργαλείων ΤΝ, χρειάζεται πολλή προσοχή ώστε τα θέματα να περιλαμβάνουν στοιχεία σύνθεσης που η ΤΝ ακόμα υστερεί. Η ΟΔΠ εξετάζει το ενδεχόμενο αντικατάστασης των εξετάσεων από τελικές εργασίες, αλλά αυτό απαιτεί διορθωτικές κινήσεις και στο ποσοστό που συμμετέχουν οι εξετάσεις στην αξιολόγηση των φοιτητών/ριών.

Η διαδικασία ανάθεσης και εξέτασης της Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται μέσα από τον γενικό Κανονισμό Διπλωματικών Εργασιών του ΕΑΠ, καθώς και από τον ειδικό Κανονισμό και οδηγίες που έχουν καθοριστεί από τη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού για τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών. Η διαδικασία ξεκινάει με πρόσκληση του ΔΠΣ σε όλους τους αξιολογημένους ΣΕΠ ανεξαρτήτως σειράς κατάταξης στο να στείλουν προτάσεις για θέματα διπλωματικών εργασιών. Στη συνέχεια οι προτάσεις κρίνονται από την ΕΠΣ ως προς την επάρκειά τους και δημοσιεύεται κατάλογος θεμάτων στην ψηφιακή πλατφόρμα. Οι φοιτητές/ριες καλούνται από το μητρώο να δηλώσουν το θέμα τους είτε επιλέγοντας από τη λίστα είτε δηλώνοντας δικό τους θέμα. Στη δεύτερη περίπτωση η ΕΠΣ προβαίνει σε αξιολόγηση της πρότασης του/της φοιτητή/ριας ώστε να καλύπτει τις απαιτήσεις θέματος διπλωματικής εργασίας. Οι προτάσεις και αναθέσεις γίνονται μέσα από το portal του ΕΑΠ και είναι προσβάσιμες από όλους τους διπλωματικούς φοιτητές. Η πλήρης διαδικασία περιγράφεται στην προηγούμενη ενότητα.

Οι προδιαγραφές ποιότητας της Διπλωματικής Εργασίας ορίζονται μέσα από τον γενικό Κανονισμό Διπλωματικών Εργασιών του ΕΑΠ. Δίνονται συγκεκριμένα βαθμολογικά κριτήρια αξιολόγησης στους

επιβλέποντες ΣΕΠ που χρησιμοποιούνται κατά την παρουσίαση των ΔΕ, για την εναρμόνιση της αξιολόγησης όπως για παράδειγμα: δημοσίευση μέρους της ΔΕ σε συνέδριο ή περιοδικό, επάρκεια περιεχομένου παρουσίασης, τήρηση του χρόνου παρουσίασης, επάρκεια έρευνας στο αντικείμενο της ΔΕ κ.ά. Στο τέλος οι φοιτητές/ριες που οι εργασίες τους αξιολογούνται ως ικανές να παρουσιαστούν, παρουσιάζονται τον Σεπτέμβριο του επόμενου έτους παρουσία των επιβλεπόντων, απαντούν σε ερωτήσεις και βαθμολογούνται.

Διεθνής διάσταση Προγράμματος Σπουδών

Διδάσκοντες/ουσες και φοιτητές/ριες από το εξωτερικό

Η διεθνής απήχηση του ΠΜΣ είναι ελάχιστη παρά το γεγονός ότι προσφέρεται στην αγγλική γλώσσα. Μέχρι στιγμής ενώ έγινε μία αίτηση μέλους ΣΕΠ Καναδού πολίτη, δεν κατέστη δυνατή η συμβασιοποίησή του λόγω υποχρεωτικών γραφειοκρατικών πρακτικών που έχουν σχέση με γνήσια υπογραφής από Πρεσβείες κλπ, πρακτικές που μόνο αποθαρρύνουν τους επίδοξους αλλοδαπούς ΣΕΠ. Μέχρι στιγμής, επίσης, δεν συμμετέχουν αλλοδαποί/ές φοιτητές/ριες και οι μόνοι αλλοδαποί είναι Έλληνες του εξωτερικού. Παρά το γεγονός ότι η Ακαδημία Αθηνών κάθε καλοκαίρι κοινοποιεί την πρόσκληση ενδιαφέροντος σε οργανισμούς του εξωτερικού ακόμη δεν έχει επιτευχθεί η απαραίτητη απήχηση ώστε να έρθουν φοιτητές/ριες. Το γεγονός αυτό αναγνωρίστηκε από την ΟΔΠ που αποφάσισε στην επόμενη ανανέωση του Προγράμματος να προσφέρεται και στην ελληνική γλώσσα ώστε να προσελκύσει περισσότερους Έλληνες, διότι η αγγλική γλώσσα είναι αποθαρρυντικός παράγοντας.

Διεθνείς Εκπαιδευτικές συνεργασίες

Ως προς τη συμμετοχή σε συμφωνίες ERASMUS, αυτές προκύπτουν από τις συμφωνίες που έχει ήδη η Σχολή. Λεπτομέρειες στην ιστοσελίδα <http://erasmus.eap.gr/>

Πέρα από το Erasmus φοιτητές/ριες και ΣΕΠ του Προγράμματος συμμετέχουν στο Διεθνές Συνέδριο CAA2025 με δεκτές εργασίες που θα πραγματοποιηθεί του χρόνου.

Διεθνείς διακρίσεις

Δεν υπάρχουν ακόμη διεθνείς διακρίσεις για το πρόγραμμα.

ECTS

Η περιγραφή των ECTS αναφέρεται σε προηγούμενη ενότητα. Η εφαρμογή των ECTS έγινε κατά τον προγραμματισμό της δομής του ΠΜΣ και της διδακτέας ύλης και οι οδηγοί μελέτης έχουν βασιστεί στον υπολογισμό 25-30 ώρες φόρτου ανά μονάδα ECTS.

Εσωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης όλων των ΠΣ εμπίπτει στην ετήσια διαδικασία αξιολόγησης των Σχολών σύμφωνα με τις προτεινόμενες από την ΕΘΑΑΕ αρχές και στοχεύει στην άντληση πληροφοριών για τον προσδιορισμό του επιπέδου ποιότητας όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Διάρκης στόχος της αξιολόγησης είναι η συνεισφορά στη συνεχόμενη ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, των Σχολών αλλά και των ΠΣ.

Επιπλέον, το ΠΣ αξιολογείται εσωτερικά ανά ακαδημαϊκό έτος από την/τον ΔΠΣ και την ΟΜΕΑ της Σχολής μέσω της συμπλήρωσης της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΣ. Με βάση την έκθεση

η Επιτροπή ΜΟΔΙΠ καταλήγει σε πόρισμα και ενδεχόμενες προτάσεις βελτίωσης το οποίο διαβιβάζεται στην/το ΔΠΣ του ΠΣ. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης αναρτάται στον ιστότοπο της ΜΟΔΙΠ.

Εξωτερική αξιολόγηση/πιστοποίηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η περιοδική πιστοποίηση των ΠΣ οργανώνεται από την ΕΘΑΕ και πραγματοποιείται με διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης από επιτροπές ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων. Η πιστοποίηση του Προγράμματος σπουδών, βάσει των εκθέσεων των επιτροπών, παρέχεται από την ΕΘΑΕ για συγκεκριμένη διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας πραγματοποιείται επαναπιστοποίησή του. Η πιστοποίηση ποιότητας των ΠΣ λειτουργεί ως μέσο εξακρίβωσης της συμμόρφωσης του Προγράμματος σπουδών με τις απαιτήσεις του προτύπου και ως καταλύτης για τη βελτίωσή του, ενώ μπορεί, επιπλέον, να προσφέρει νέες προοπτικές στη διεθνή ανταγωνιστικότητα των απονεμόμενων τίτλων. Οι ακαδημαϊκές μονάδες και τα Ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν σταθερά υπόψη τα συμπεράσματα και τις συστάσεις της επιτροπής εμπειρογνομόνων για τη συνεχή βελτίωση του Προγράμματος.

Μετά την παραλαβή της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΠΣ, η ΜΟΔΙΠ σε συνεργασία με την ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ και Κοσμητεία) μελετά την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης και Πιστοποίησης για να αποφασίσει την υιοθέτηση μέρους ή του συνόλου των συστάσεων της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης και την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης. Στο Σχέδιο Δράσης, το οποίο εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής του ΠΜΣ, καταγράφονται οι ενέργειες που θα πραγματοποιηθούν με τη χρήση των αναγκαίων πόρων και θα συμβάλουν στην επίτευξη βελτιώσεων και στην άρση των αδυναμιών που έχει εντοπίσει η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης. Το εγκεκριμένο από την Κοσμητεία Σχέδιο Δράσης του ΠΜΣ αποστέλλεται στη ΜΟΔΙΠ για τις αναγκαίες ενέργειες στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του ΠΜΣ. Μετά την πάροδο δύο ετών από την ημερομηνία της πιστοποίησης, η ακαδημαϊκή μονάδα (ΔΠΣ, Κοσμητεία) αποτιμά τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, την πρόοδο που έχει συντελεστεί κατά την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης και συντάσσει τον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων». Στον πίνακα «Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων» αποτυπώνονται: - τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, - ο βαθμός επίτευξης των αποτελεσμάτων, - οι ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη συμμόρφωση ως προς τις συστάσεις της εξωτερικής αξιολόγησης και πιστοποίησης. Η Έκθεση Παρακολούθησης, αφού οριστικοποιηθεί μετά από συνεργασία της ΜΟΔΙΠ και της ακαδημαϊκής μονάδας (όπου απαιτείται), αποστέλλεται στην ΕΘΑΕ από τη ΜΟΔΙΠ και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ως συνοδευτικό έγγραφο της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης του ΠΣ.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change (CCC)» της Σχολής Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού (ΣΕΤ) του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) αξιολογήθηκε από Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης & Πιστοποίησης κατά τις ημερομηνίες 4-9 Σεπτεμβρίου 2023.

Το τελικό αποτέλεσμα της Επιτροπής ήταν ότι, το Πρόγραμμα Σπουδών CCC **συμμορφώνεται πλήρως (Fully Compliant)** με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΜΣ της ΕΘΑΕ και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η διάρκεια της πιστοποίησης του ΠΜΣ CCC ορίστηκε για πέντε έτη, από **20-12-2023** έως **19-12-2028**.

Η Έκθεση Παρακολούθησης του ΠΜΣ CCC θα συνταχθεί και θα υποβληθεί στην ΕΘΑΑΕ πριν την λήξη της διετίας από την έναρξη ισχύος της πιστοποίησης, ήτοι έως 20/12/2025.

Β' μέρος: Στατιστικά Στοιχεία Τρέχοντος Ακαδημαϊκού Έτους και Συμπεράσματα

1. Σε τι ποσοστό κατακτήθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ΠΣ για αυτό το ακαδημαϊκό έτος; Τι έφταιξε στις περιπτώσεις που υπήρξε μεγάλη απόκλιση από τους στόχους;

Οι στόχοι που είχαν τεθεί για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 κατακτήθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό. Επιτεύχθηκε η ενίσχυση της ακαδημαϊκής κοινότητας των φοιτητών/ριών με την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών εκδρομών στην Ακρόπολη των Αθηνών και την Αρχαία Ολυμπία. Επίσης, δημιουργήθηκε προωθητικό υλικό με στόχο την προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών/ριών στο Πρόγραμμα που διοχετεύτηκε μέσω των social media του Πανεπιστημίου. Παράλληλα, έγινε συστηματική προσπάθεια με σκοπό τη διασύνδεση του Προγράμματος με την ερευνητική κοινότητα, κυρίως μέσω της συμμετοχής των φοιτητών/ριών σε ημερίδες και συνέδρια, αλλά και της ενθάρρυνσής τους να προβούν σε δημοσίευση των διπλωματικών τους εργασιών.

Παρουσιάζεται σημαντική απόκλιση στην επίτευξη του στόχου της διασύνδεσης του Προγράμματος με την αγορά εργασίας, λόγω της άρνησης των επαγγελματικών φορέων να συνδράμουν τους σκοπούς τους Προγράμματος.

2. Πώς κρίνετε τη βιωσιμότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Πίνακας 2. Επιτομή στοιχείων του αξιολογούμενου ΠΣ

	2023-2024	2022-2023	2021-2022
Συνολικός αριθμός φοιτητών	50	45	23
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	90	100	100
Συνολικός αριθμός αιτήσεων	26	41	33
Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	13	25	23
Συνολικός αριθμός αποφοίτων	8	3	0
Άλλες κατηγορίες**	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0
Σύνολο ΘΕ	8	8	8
Σύνολο Υποχρεωτικών ΘΕ	5*	5*	8
Σύνολο ΘΕ Επιλογής	3*	3*	0
Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	8.24	8.29	-

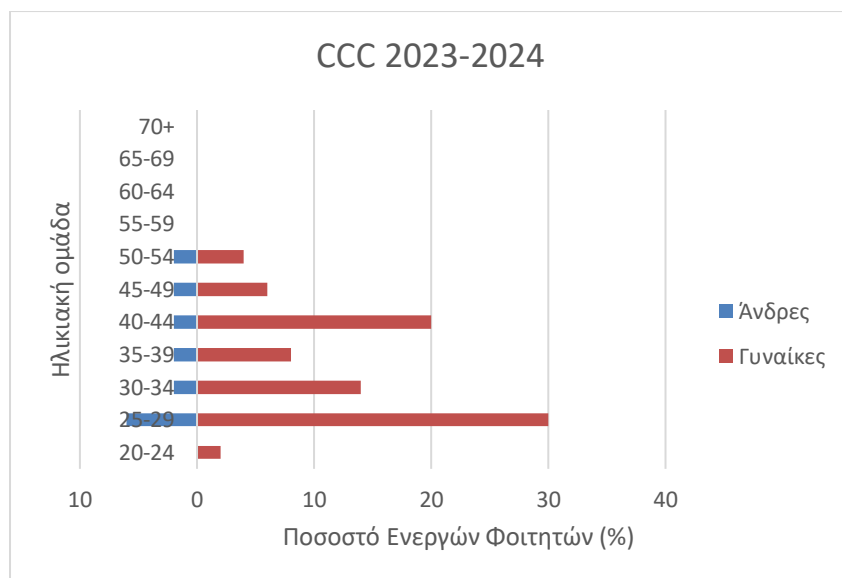
*Το ΠΣ παρέχει τρεις κατευθύνσεις όπου επιλέγεται σε κάθε μία η αντίστοιχη ΘΕ. Στην πράξη ο φοιτητής πρέπει να επιτύχει σε 6 ΘΕ.

**κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Δεν συμμετέχουν αλλοδαποί/ές φοιτητές/ριες στο ακαδημαϊκό έτος 2023-2024. Το ποσοστό νεοεισερχομένων φοιτητών/ριών φθίνει που σημαίνει ότι πρέπει να γίνουν δραστικές αλλαγές στο πρόγραμμα. Η ΟΔΠ παρατήρησε ότι κύριος παράγοντας είναι η γλώσσα, την οποία και προτίθεται να

αλλάξει όπως περιγράφηκε ανωτέρω. Άλλες αλλαγές που εξετάζονται είναι η συγχώνευση με το πρόγραμμα ATM, κάτι που απαιτεί πολύ μεγαλύτερες αλλαγές. Τα δύο Προγράμματα μπορούν να μοιράζονται ΘΕ σε μεγάλο ποσοστό (40%) κάτι που μπορεί να κάνει το πρόγραμμα βιώσιμο.

Τα ποσοστά ενεργών φοιτητών/ριών για το ακαδ. έτος 23-24, ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα αποτυπώνονται στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 1: Κατανομή ενεργών φοιτητών (%) ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα

Πίνακας 3. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών:
Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change - CCC

	2023-2024	2022-2023	2021-2022
Πτυχιακοί φοιτητές	50	45	23
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Πίνακας 4. Εξέλιξη των εισερχομένων φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών:
Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change - CCC

	2023-2024	2022-2023	2021-2022
Σύνολο προσφερόμενων θέσεων	90	100	100
Σύνολο αιτήσεων	26	41	33
Συνολικός αριθμός νεοεισερχόμενων φοιτητών	13	25	23
Άλλες κατηγορίες*	0	0	0

Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	0	0	0
Αριθμός αποφοίτων	8	3	0

*κρατούμενοι, ρομά, ΚΕΘΕΑ

Στοιχεία Εξετάσεων -Εγκατάλειψη σπουδών (Drop out)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΜΕΑ, το 2023-24 υπήρχαν συνολικά 100 εγγραφές σε Θεματικές Ενότητες για τις οποίες το 85% συμμετείχε σε τουλάχιστον μια εξέταση και εκ των οποίων το 100% ολοκλήρωσε τη Θεματική Ενότητα (το ποσοστό επιτυχόντων σε σχέση με όλες τις δηλώσεις Θεματικών Ενότητων στο ΠΣ είναι 85%).

Ο μέσος χρόνος λήψης του τίτλου του Προγράμματος Σπουδών είναι 2,36 έτη με μέσο ποσοστό εγκατάλειψης σπουδών 6,2% από τους οποίους το 75% είχε εγγραφεί σε Θεματική Ενότητα μόνο μία χρονιά και όλοι οι διαγραφέντες δεν είχαν συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (δεν είχαν δώσει εργασία). Το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 εγκατέλειψαν τις σπουδές τους περίπου το 23,08% των εγγεγραμμένων, ενώ:

- το 66,7% των διαγραφέντων είχε συμμετάσχει στην εκπαιδευτική διαδικασία (είχε δώσει έστω μία εργασία).

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού και διάρκειας σπουδών των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change - CCC

Έτος Εισαγωγής	Εγγραφέντες Νεοεισερχόμενοι	Αποφοιτήσαντες διάρκεια σπουδών (σε έτη)							Μη αποφοιτήσαντες (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Διακόψαντες	Ποσοστιαία αναλογία		
		K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	>K+6			Συνολικό ποσοστό αποφοιτησάντων	Συνολικό ποσοστό μη αποφοιτησάντων (συμπεριλαμβάνονται και οι διακόψαντες)	Συνολικό ποσοστό όσων διέκοψαν
2021-2022	23	3	4	0	0	0	0	0	16	1	30.43%	69.57%	4.35%
2022-2023	25	4	0	0	0	0	0	0	21	2	16.00%	84.00%	8.00%
2023-2024	13	0	0	0	0	0	0	0	13	3	0.00%	100.00%	23.08%

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change - CCC

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός Αριθμός Αποφοίτων	Κατανομή βαθμών (αριθμός αποφοίτων και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2021-2022	-	-	-	-	-	-
2022-2023	3	0 0.00%	0 0.00%	2 66.67%	1 33.33%	8.29
2023-2024	8	0 0.00%	0 0.00%	3 37.50%	5 62.50%	8.24
Σύνολο	11	0 0.00%	0 0.00%	5 45.45%	6 54.55%	8.25

* σύνολο και μέσος όρος τελευταίων 5 χρόνων

Εσωτερική αξιολόγηση από τους φοιτητές και Συντονιστές

Το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 αυξήθηκε το ποσοστό της συμμετοχής των φοιτητών/ριών του CCC στην αξιολόγηση σε σχέση με το αντίστοιχο του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους 2022-2023. Οι φοιτητές/ριες δηλώνουν περισσότερο ικανοποιημένοι/ες από τους/τις καθηγητές/τριες, ενώ την μικρότερη ικανοποίηση έχουν από τις διοικητικές/τεχνικές υπηρεσίες.

Πίνακας 7. Στοιχεία Εσωτερικής Αξιολόγησης από φοιτητές/ριες και Συντονιστές/ριες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change - CCC

2023-2024							
Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/ριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/ριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
4.11	4.94	3.94	3.89	3.73	44	85	51.76%
2022-2023							
Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/ριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/ριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
4.17	4.92	4.08	3.94	4.19	34	88	38.64%
2021-2022							
Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από φοιτητές/ριες	Αξιολόγηση Καθηγητών/ριών από Συντονιστές/ριες	Εκπαιδευτικό Υλικό	Οργάνωση ΘΕ	Διοικητικές/Τεχνικές Υπηρεσίες	Πλήθος Αξιολογήσεων	Πλήθος δυνατών αξιολογήσεων	Συμμετοχή (%)
4.59	-	4.19	4.23	4.26	23	42	54.76%

Διάρθρωση Προγράμματος Σπουδών

Πίνακας 8. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: *Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change - CCC*

Θεματική Ενότητα	Συντονιστής	Αριθμός ΟΣΣ/ Εργαστηρίων	Αριθμός Εργασιών	Εκπαιδευτικό Υλικό*	Αριθμός Τμημάτων	Αριθμός Διδασκόντων	Πολλαπλή Βιβλιογραφία	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων	Χρήση ΤΠΕ
Cultural and Natural Heritage - CCC50	ΖΕΡΕΦΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	5	4	10	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Introduction to climate change - CCC51	ΣΟΛΩΜΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	5	4	5	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Material science - CCC52	HEIN ANNO	5	4	12	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Telematics and metrics - CCC60	ΖΕΡΕΦΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	5	4	13	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Resilience Strategies for Moveable Heritage - CCC61	ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ	5	4	33	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Resilience Strategies for Monuments and Archaeological Sites - CCC62	ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ	5	4	8	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Resilience Strategies for Natural and Historic Heritage Landscapes - CCC63	ΕΥΕΛΠΙΔΟΥ ΝΙΚΗ	5	4	13	1	1	Ναι	Ναι	Ναι
Master's Thesis - CCCDE							Ναι	Ναι	Ναι

*Το πλήθος του εκπαιδευτικού υλικού προκύπτει ως άθροισμα όλων των τμημάτων εκπαιδευτικού υλικού (τόμοι, άρθρα, cd, wiki κ.α.) ανεξαρτήτως τύπου, όπως αυτά καταγράφονται στο πακέτο φοιτητή.

Εξεταστικό σύστημα

Πίνακας 9. Θεματικές Ενότητες Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών: *Protection of Cultural Heritage and Monuments of Nature from the Effects of Climate Change - CCC*

Θεματική Ενότητα	Αριθμός Εγγεγραμμένων Φοιτητών	Αριθμός Συμμετεχόντων Φοιτητών στις Εξετάσεις	Αριθμός Επιτυχόντων Φοιτητών	Αριθμός Φοιτητών που αξιολόγησαν	Αριθμός Φοιτητών με δυνατότητα αξιολόγησης	Ποσοστό Επιτυχίας στις Εξετάσεις
Cultural and Natural Heritage - CCC50	12	9	9	7	10	100%
Introduction to climate change - CCC51	20	16	16	6	19	100%
Material science - CCC52	22	18	18	10	21	100%
Telematics and metrics - CCC60	21	20	20	12	21	100%
Resilience Strategies for Moveable Heritage - CCC61	1	1	1	0	1	100%
Resilience Strategies for Monuments and Archaeological Sites - CCC62	10	10	10	7	10	100%
Resilience Strategies for Natural and Historic Heritage Landscapes - CCC63	3	3	3	2	3	100%
Master's Thesis - CCCDE	11	8	8	1	11	100%

3. Συμπεράσματα

Θετικά στοιχεία του ΠΣ όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

- Η μοναδικότητα του γνωστικού αντικείμενου σε όλη την επικράτεια και διεθνώς.
- Η διεπιστημονικότητα των θεμάτων που πραγματεύεται.
- Το εκπαιδευτικό υλικό αποτελείται από 7 οδηγούς μελέτης γραμμένους με την εξ αποστάσεως μεθοδολογία του ΕΑΠ και περιλαμβάνουν μια μοναδική σε πληρότητα συλλογή πληροφοριών για τα γνωστικά αντικείμενα που πραγματεύεται το ΠΜΣ στην αγγλική γλώσσα. Οι οδηγοί μελέτης είναι εξαιρετικής πληρότητας και ποιότητας και μπορούν να αποτελέσουν αυτόνομο διδακτικό σύγγραμμα.

Ευρήματα / αδυναμίες / κίνδυνοι όπως προκύπτουν από την αξιολόγηση του ΠΣ

- Το μεγάλο εύρος της ύλης και αντίστοιχα η δυσκολία διαφορετικών ειδικοτήτων σε συγκεκριμένα θέματα (π.χ. αρχαιολόγοι με στατιστική κλίματος ή συντηρητές με τηλεματική)
- Η αδυναμία εξ αποστάσεως προσφοράς εργαστηριακής υποδομής, λόγω της φύσης του αντικείμενου, που θα συμπλήρωνε τα κενά του Προγράμματος. Δεν υπάρχει αντίστοιχο εργαστήριο στο ΕΑΠ ούτε και συμφωνία με εξωτερικό εργαστήριο για να γίνουν πρακτικές δραστηριότητες από τους/τις φοιτητές/ριες.
- Η προσφορά του Προγράμματος στην αγγλική γλώσσα αποτελεί κρίσιμη επιλογή διότι αποθαρρύνει τους/τις εγχώριους/ες φοιτητές/ριες. Επιπρόσθετα, η πολιτική διαφήμισης του ΕΑΠ δεν είναι αποτελεσματική ώστε να προσελκύσει διεθνές κοινό θέτοντας τη βιωσιμότητα του Προγράμματος υπό αμφισβήτηση.

Προτάσεις βελτίωσης του ΠΣ

Κύρια πρόταση του ΔΠΣ προς την Κοσμητεία είναι η άμεση διαφήμιση του Προγράμματος σε διεθνή κανάλια και συνέδρια, ώστε να προσελκύσει τουλάχιστον αλλοδαπούς/ές φοιτητές/ριες για να δικαιολογήσει την προσφορά του στην αγγλική. Η ΟΔΠ αποφάσισε την προσφορά του Προγράμματος και στην Ελληνική ώστε να προσελκύσει περισσότερους εγχώριους/ες φοιτητές/ριες. Τέλος εξετάζεται συνέργεια με προσφορά κοινών ΘΕ με το πρόγραμμα ΑΤΜ.